Polderhuis blad

Wasschappels Magazine | nummer 81 - januari 2019

Het Polderhuis museum & meer

Gloednieuw jaar

Het is voor de rasoptimist in deze donkere dagen wel een uitdaging om trouw aan zichzelf te blijven. Onomkeerbare klimaatverandering maar toch ievallig weer, uitzichtloze internationale treurnis, de MFA weggegleden achter de Veerse horizon, algemene schraalheid. En dan is ook nog het Polderhuismuseum gesloten.
#vanjehelaholahouderdemoedmaarin, want de toestand is hopeloos maar niet ernstig. Een nieuw museum- en cultuurjaar ligt voor ons. Vanaf 8 februari 2019 is de veelbelovende renovatie van ons museum een feit. Daarin dan direct een bijzondere schilderijen- en fototentoonstelling over Westkapelle anno 1907. Deze cover biedt daarvan een voorproefje. In dit blad hierover natuurlijk meer informatie en verder ook de nieuwjaarscolumn van de voorzitter, een verrassende kennismaking met een Westkappelse beeldhouwer en meer vreugdevolle praatjes en plaatjes.
Dat het voor iedereen een groots en meeslepend 2019 mag worden.

HOOFDSPONSORS:

AUTOBEDRIJF
oreel
Zoutelande
Verkoop van alle merken
Reparatie & onderhoud van alle merken
APK keuringstation
Altijd een assortiment jong gebruikte Opels!
Molenweg 74, 4374 NP, Zoutelande
Tel. 0118-561276
info@autobedrijforeel.nl / www.autobedrijforeel.nl

Westerbeke
06-51421696
Elektrische Installaties

Polderhuis varia

Van de voorzitter

Nu de dagen kort zijn en de toeristen weer huiswaarts zijn gekeerd, is het tijd om terug te blikken op het afgelopen jaar en aansluitend ook een blik op 2019 te richten.
Het afgelopen jaar was door het goede weer en de vele toeristen goed voor onze omzet. Langer dan anders bleef het druk en natuurlijk trekt dat ook een wissel op de vrijwilligers. Het was wel eens passen en meten om de bezetting rond te krijgen, maar uiteindelijk bleef iedereen de schouders eronder zetten. Natuurlijk helpt het dan dat het Polderhuis en de bijbehorende torens bij iedereen na aan het hart liggen. Allen dragen er in grote mate in bij dat de bezoekers zich zeer welkom voelen. Vele bezoekers geven elke keer opnieuw aan dat ze graag langs komen. Ook het feit dat altijd alles schoon en opgeruimd is, valt zeer in de smaak.
In ons logo staat: 'Het Polderhuis, musea en meer'. En dat is het ook echt geworden. We willen graag ontmoetingsplek zijn voor toeristen, bezoekers en vrijwilligers. Een plaats dus waar je je thuis voelt en welkom bent. En dat straalt ons Polderhuis ten volle uit.
En natuurlijk de museale functie. Westkapelle ligt op een bijzondere plaats waar in het verleden veel is gebeurd. En die geschiedenis brengen we graag over op iedereen die ons bezoekt. Dat doen we in een vast expositiedeel, maar ook bij tijdelijke exposities. Hiervoor gebruiken we het Polderhuis zelf en ook de beide torens. Met toewijding en vol energie weten we telkens weer de bezoekers te verrassen met het getoonde.
Woensdag Westkapelle is een terugkerende serie evenementen in Juli en augustus, die druk bezocht worden. De kunst is om het programma zo samen te stellen dat het vernieuwend blijft. En dat laatste is misschien wel de grootste verdienste.

Al langere tijd zijn we bezig met de aanpak en vernieuwing van de torens en het museum. De torens zijn al ver afgerond, maar de vernieuwing van het museum blijkt toch een megaklus. Door Ada is een nieuw museaal plan geschreven. Dat is met velen besproken, aangepast en fijngeslepen. Op maandag 3 december is er daadwerkelijk gestart met de uitvoering ervan. Een spannende tijd, want de groep uitvoerenden is niet al te groot en op 8 februari 2019 is de opening gepland.

Nu de blik op 2019 gericht.
We verwachten natuurlijk veel van de vernieuwde museumexpositie, maar nog belangrijker is de vraag hoe het publiek het zal waarderen. Spannend dus.
Wat we aanvullend al hebben besloten is om de toegangsprijzen van het museum en de beide torens korter bij elkaar te brengen. Op deze wijze willen we de eventuele financiële belemmering voor het museumbezoek weg nemen. Daarbij speelt ook mee dat we het publiek willen verleiden om aan al onze locaties een bezoek te brengen.
Onze plannen om de horeca te ontkoppelen zijn wel genoegzaam bekend. De toenemende omzet zorgde ervoor dat de druk op de vrijwilligers te groot werd. Goed natuurlijk voor de inkomsten maar niet voor de vrijwilligers.
Een kleine werkgroep, onder toezicht van het bestuur is bezig om dit voor te bereiden en zichtbaar te maken. We maken plannen om de toiletgroep naar de kopgevel te brengen om binnenruimte te krijgen. Ook de winkel willen we meer toegankelijk maken.
Overigens voorzien we dat we heel 2019 nodig hebben om deze plannen uitgewerkt te krijgen. Ja, samen met jullie blijven we met ons Polderhuis aan de weg timmeren.

Vrijwilligers bezig met de verbouwingswerkzaamheden op de bovenverdieping

Jan van Beekhuizen

Colofon

Jaargang 20, nr. 81; januari 2019
Het Polderhuisblad is het orgaan van 'Het Polderhuis Musea & Meer' en verhaalt over de cultuur en het sociale leven van Westkapelle vroeger en nu.
Verschijnt één maal per kwartaal; oplage 1750
Gratis voor inwoners van Westkapelle en donateurs; overigen € 15,- per jaar.

Adres: Zuidstraat 154-156, 4361 AK Westkapelle
www.polderhuiswestkapelle.nl - E: info@polderhuiswestkapelle.nl
Tel.: 0118-570700 - Bank: NL14 RABO 0114961875

Redactie: Jan Kaland, Lieneke van den Heuvel, Ada van Hoof, Ivo van Beekhuizen.
E: redactie@polderhuiswestkapelle.nl
Bijdragen: Jan van Beekhuizen, Ans Dingemanse-Dieleman
Cover: Albert Depré, Westkapelle, olieverf op paneel, 26x18,5 cm, 1907

Vormgeving: De Witte Print&Design, 's-Gravenpolder, Tel. 0113-745228

Copyright: De auteursrechten op de inhoud van het Polderhuisblad berusten bij Het Polderhuis of, indien die is vermeld, de auteur.

Het volgende nummer is een extra editie gewijd aan de heropening van het Polderhuismuseum en verschijnt in februari 2019; kopij vòòr 4 februari 2019.

café - restaurant - catering
KASTEEL VAN BATAVIA
WESTKAPELLE
WWW.KASTEELVANBATAVIA.NL
ZUIDSTRAAT 143
4361 AH WESTKAPELLE
0118-571371
INFO@KASTEELVANBATAVIA.NL

170 ruime jaarplaatsen
en 60 toeristische
plaatsen op Walcheren
tussen Westkapelle
en Zoutelande
camping
het hoge
licht
gewoon genieten!
www.campinghethogelicht.nl • 0118 - 571268
hogelichtweg 4, 4361 LA Westkapelle

Tentoonstelling 'De reizende kunstenaar'. Schilderijen en foto's van Albert Depré

door Ans Dingemanse-Dieleman

Een bijzondere vondst in Normandië (Fr.) maakte het mogelijk om in het Polderhuis direct vanaf de heropening op de vernieuwde bovenverdieping een wel zeer bijzondere en unieke expositie te presenteren onder de titel 'De reizende kunstenaar'. Deze expositie is een jaar lang te zien van 9 februari 2019 tot 13 januari 2020.

De Franse kunstenaar Albert Depré (1861-1937) reist van 22 juni tot 15 juli 1907 door Nederland. De reis begint in Antwerpen. Tijdens zijn reis houdt hij een reisjournaal bij, waarin hij zijn indrukken en belevenissen onverbloemd opschrijft. Onderweg schildert en fotografeert hij de plaatsen die hij bezoekt.
Hij zal uitgebreid in Zeeland rondzwerven en Westkapelle bezoekt hij zelfs twee maal, waarbij hij talrijke schilderijen en foto's maakt. Deze schilderijen en foto's zijn te zien op de expositie en geven een prachtig beeld van het dagelijkse leven aan het begin van de twintigste eeuw.

De werkgroep exposities is attent gemaakt op deze schilder door Willemien 't Hooft uit Middelburg. Tijdens haar verblijf aan de Normandische kust bezocht zij een lezing over een voor haar onbekende Franse kunstenaar. Tot haar verbazing kwam er een dia langs van een schilderij van Veere, gemaakt tijdens een reis door Nederland in 1907. Dat was een bijzondere ontdekking. Ze legde contact met de kleinkinderen en er begon een zoektocht binnen de familie naar alle schilderijen die hij tijdens deze reis had gemaakt. Onderweg schildert hij de plaatsen die hij bezoekt. Het blijkt dat alles door de familie bewaard is gebleven en dat de meeste schilderijen gemaakt zijn in Westkapelle. De schilderijen zijn niet groot. Hij schilderde buiten direct op kleine paneeltjes, die in zijn koffertje moesten passen, dat hij overal mee naar toe nam. Ook het koffertje samen met zijn schilderspalet is bewaard gebleven en te zien op de expositie.
Dat was nog maar het begin, want het bleek dat hij van zijn reizen dagboeken bijhield. Ook die zijn bewaard gebleven: piepkleine zwarte boekjes, waarin hij optekende hoe hij reisde, waar hij terecht kwam, wat hij te eten kreeg en wat hij van Nederland vond. Onverbloemd geeft hij zijn mening. Over Westkapelle schrijft hij o.a.: *'In Westkapelle, een ander dorp, een grote brede straat, de hoofdstraat die uitkomt op de dijk van zwarte Noorse steen, bewonderenswaardig goed geconstrueerd, vol ingebedde stenen, pour briser les lames, om je mes op te breken en dat kilometers lang … Molen op de dijk. Een lange processie meisjes op een rij, die de hele breedte van de straat in beslag neemt. Heel typisch en bijzonder, deze kettingen van jong volk. En er zijn er nogal wat. En ze komen uit alle hoeken. Ze zijn in Holland erg productief.'*
Maar het was nog niet alles. Hij was ook in het bezit van een camera. De camera die hij had, was inklapbaar en makkelijk te vervoeren. Er kwamen meer dan 200 glasnegatieven boven water van deze reis. Heel veel foto's zijn gemaakt in Zeeland: Westkapelle, Zoutelande, Middelburg, Vlissingen, Veere, Goes, Kloetinge, Zierikzee, Terneuzen, Axel.
Na zijn bezoek aan Zeeland reisde Albert Depré verder door Nederland via Dordrecht, Rotterdam, Delft, Leiden, Haarlem, Amsterdam naar Marken en Volendam. Vervolgens naar Friesland: Harlingen en Leeuwarden. Ook bezocht hij Nijmegen en Arnhem. Daarna keerde hij weer terug naar Zeeland omdat met name Walcheren hem het meest had bekoord. Via Axel, Brugge en Gent reist hij terug naar Parijs.
Zo hebben we een compleet beeld: schilderijen, foto's en een dagboek. We weten zelfs wat voor weer het was in de zomer van 1907.

De schilderijen hebben de kleinkinderen van Albert Depré speciaal voor de expositie laten restaureren en voor een jaar in bruikleen gegeven aan Het Polderhuis. Daar zijn we de familie zeer dankbaar voor. Daarna gaan ze weer terug naar Frankrijk en zien we ze waarschijnlijk nooit meer. Reden om naast de expositie het boek uit te geven 'De reizende kunstenaar' met afbeeldingen van de schilderijen, de foto's en fragmenten uit het dagboek, een mooi document voor later. Te koop vanaf 9 februari 2019 in de museumwinkel.

Schare kinderen in de Zuidstraat, 1907; foto Albert Depré

Westkappels vakmanschap is meesterschap. Indrukwekkende houten beelden van Lein Kaland

door Lieneke van den Heuvel

Mijmeren; foto Jan de Jonge

Westkapelle is een kunstzinnig dorp, altijd nog geweest. Van oudsher is het een trekpleister voor en biedt het inspiratie aan kunstenaars uit alle windstreken. Ook onder de mensen van het dorp zelf schuilt een onvermoede artisticiteit. Schilders, schrijvers, fotografen, musici hadden we al en nu heeft, haast anoniem, Lein Kaland zich ontwikkeld als een meester-beeldhouwer met indrukwekkende, fijnzinnige beelden in hout.

Op een druilerige maandagmiddag in december stap ik de keuken van Lein Kaland en Nelly Postma in de Kloosterstraat binnen.
Terwijl Lein (1955) onverstoorbaar in vlees en aardappelen staat te snijden, interview ik hem over zijn 'nieuwe beroep' en zijn grote passie: beeldhouwen.
Aanleiding is de expositie van beelden van Lein en schilderijen van Nelly -die nog tot april is te zien- bij Minderhoud Meubel in de Zuidstraat.

Hoe kom je er op om beeldhouwer geworden?
'Nou eigenlijk is mijn belangstelling al op jonge leeftijd gewekt. Wij woonden vroeger naast Willem Roelse. Die was gepensioneerd en zat altijd in z'n schuurtje aan meubeltjes te knutselen. Hij deed ook aan houtsnijwerk. Na schooltijd ging ik dikwijls bij hem langs, ik vond dat prachtig', vertelt Lein. 'Mijn vader was timmerman en ging als hobby ook meubeltjes opknappen en antiek restaureren. Ik ben er in gerold, dat kun je wel zeggen'.
Eenmaal een jaar of twintig begon Lein van alles te maken, een spinnewiel voor Nelly.. en een regulateurklok! 'Die hangt nu nog in de kamer in de Kloosterstraat', lacht hij. 'Voor mijn schoonouders heb ik vervolgens een Friese staartklok gemaakt en ik heb enkele Paeremessen gesneden. Dat was een leuk klusje en daar kon ik tijdens de vakantie aan werken. Kon je makkelijk meenemen, want dat was klein spul! Ik had er gewoon lol in! Ik werk graag met mijn handen'.
'Toen kwam de klad er in... we kochten ons huis en dat ging ik verbouwen. En ik ging aan motors knutselen: er kwam allemaal geen hout meer van', zo blikt hij woordspelig terug.
'Tot zo'n 10 jaar geleden. Toen begon het weer te kriebelen. Ik wilde niet meer zo maar een beetje aanrommelen maar het serieus aanpakken. In Nederland bestaat geen opleiding, maar in België wel! Daar kun je een 'kunstambacht' leren. Aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen kon ik een deeltijdopleiding volgen. Dat betekende iedere zaterdag een hele dag naar Antwerpen voor de ambachtelijke kant en eens in de twee weken me een avond in het vak Kunstgeschiedenis bekwamen. Na vijf jaar heb ik mijn 'Hogere Graad' gehaald vergelijkbaar met bachelor. Nu ben ik me nog verder aan het specialiseren. Ik hoop in 2020 af te studeren. Ik ben nu gezel en wordt meester, zal ik maar zeggen'.
'Met mijn werk bij de provincie in het waterbeheer heeft het allemaal niets te maken. Ik vond het gewoon altijd al geweldig om iets met mijn handen te maken. Maar 5 dagen werken en dan op zaterdag en iedere maand een avond naar Antwerpen, dat was best heel zwaar! Gelukkig stond Nelly helemaal achter me: we zouden wel zien hoe lang het ging. Toen ik twee jaar bezig was kon ik stoppen met mijn werk. Qua tijd ging het toen allemaal een stuk gemakkelijker en het beviel zo goed! Ik ga er niet meer mee stoppen... ik werk nu aan een tweede carrière... ik ga er mijn beroep van maken. Zo zie ik dat! Ik ben nu jaren bezig en het kost best veel... vooral tijd want de opleiding zelf valt wel mee... maar die reis iedere keer!'
De stijl van de opleiding is vooral klassiek: renaissance, barok, rococo en neoklassiek.

'Ik ben altijd figuratief bezig want met abstract heb ik niet zo veel. Ik zou ook werk kunnen vinden in de restauratie maar dat trekt me niet zo. Ik wil liever iets compleets nieuws maken. Ik heb ook geen zin om met allerlei chemicaliën te werken', gaat hij verder. Lein laat op zijn computer allerlei werkstukken zien. Prachtige foto's van Luiks houtsnijwerk, consoles en putti's. Jan de Jonge fotografeerde een pleurant en Leins laatste beeld Mijmeren. Pleuranten of beweners zijn 40 cm hoge rouwende figuren die de graftombes van de Bourgondische hertogen Philips de Stoute en Jan Zonder Vrees sieren in

BOSCH Service
Autobedrijf Faasse
Voor kwalitatief full service auto-onderhoud aan alle merken auto's tegen een betaalbaar tarief, bent u bij Autobedrijf Faasse aan het juiste adres!
Autobedrijf Faasse
Zuidstraat 27
4361 AA Westkapelle
0118 - 57 13 82
0118 - 57 24 59
auto-faasse@zeelandnet.nl
www.auto-faasse.nl
Uw adres voor:
Onderhoud
Reparatie
APK-keuring
Banden
Occassions
Aircoservice
Ruitreparatie
Schade taxatie
Inbouw navigatie en carkit
In- en verkoop nieuw en gebruikt
BOVAG STEK
Openingstijden: maandag t/m vrijdag 08.00 - 17.30 uur
Bosch Car Service
Compleet, goed, betaalbaar

A3H Bedrijfsdeuren Service
montage • onderhoud • reparatie
Adrie Huibregtse
Willebrordstraat 15
4361 CN Westkapelle
M: 06 - 30 82 62 58 | E: info@a3h.nl | W: www.a3h.nl

Pleurant; foto Jan de Jonge

een klooster in Dijon in Frankrijk. De originelen zijn in de 15e eeuw gemaakt door de Hollandse beeldhouwers Claus Sluter en zijn neef Claus van de Werve. Het was toen al de uiterste vorm van meesterschap.
Voor zijn meesterstuk, zijn afstudeerstuk is Lein Kaland bezig met een dansend paar naar een tekening van de Kermisdans van Denis Galloway. Het gaat 'de Wals' heten. Daar doet hij in totaal vier jaar over, denkt hij. Hij heeft van klei een 70 cm hoog beeld gemaakt en dat in gips gegoten. 'Daar kan je lekker mee rommelen... klei gaat stuk'! Hij heeft een mooi stuk perenhout gevonden. 'Dat is prima hout, lekker korte vezels'. Hij werkt er in Antwerpen aan, want zo'n stuk kun je niet heen en weer slepen'.

Thuis is hij bezig met een beeld van Sint Barbara, beschermheilige van de Gasthuiskerk in Middelburg. Zijn eerste grote opdracht. Het komt te staan in een nis buiten boven de deur aan de Lange Delft. Hij werkt nu aan een kleimodel. Volgend jaar zomer moet het klaar zijn en dan moet het nog geschilderd en met bladgoud bewerkt worden. Dat doet hij niet zelf, dus wanneer het er staat, weet hij nog niet. Hij kijkt wel naar bestaande beelden als voorbeeld. In de Sint Jan in Den Bosch staat ook een beeld van Barbara. Het is in een gotische/renaissancestijl. En hij heeft mooie foto's van een Duits beeld van deze heilige dat in de kunsthandel te koop was. Lein kan niet zeggen wat zijn werk gaat kosten. 'Een normaal uurloon kun je er niet voor rekenen'.

De Wals, model in klei

Ik vraag hem wie zijn voorbeelden en zijn inspiratiebronnen zijn.
Het is niet dat er beeldhouwers uitspringen. Van de Barokke stijl is hij zelf niet zo kapot. 'Houtsnijkundig is het heel mooi! Die Pleurants uit de 15e eeuw zijn bijvoorbeeld prachtig! In de latere periode vindt hij Jean-Antoine Houdon heel mooi -eind 18e begin 19e eeuw- en daarna de impressionisten, Auguste Rodin. Maar in hout heeft hij weinig voorbeelden. Na de barok is hout niet veel meer gebruikt. 'Alberto Giacometti, die maakte van die lang gerekte beelden in brons! Mooi hoor, maar dat kun je nooit in hout maken... en in steen ook niet', zegt hij beslist.
Zijn eerste expositie is hier bij Minderhoud Meubel. Hij heeft een keer een beeld in het Polderhuis laten zien en een keer op de woensdagmarkt.
Maar volgend jaar zomer is hij uitgenodigd om te exposeren in de kerk van Waterlandkerkje. Dat is geen gebedshuis meer; ze organiseren er allerlei culturele activiteiten. Voorlopig moet hij het hebben van mond tot mond reclame...
Op mijn vraag of hij zich ooit verwond heeft, moet hij grinniken. 'Eigenlijk nog nooit'. Hij heeft vroeger bij zijn vader wel eens met zijn vinger in de zaagmachine gezeten. En bij buurman Roelse met een mes in zijn hand gestoken, 'maar verder heb ik me nooit ernstig verwond'.

Naast zijn beeldhouwen speelt hij al 36 jaar trombone bij OKK en is hij sinds een jaar actief bij de Heiploeg en natuurlijk al lang gaaischieter! Koken is een andere passie. Hij kookt vaak en sinds de jaren '80 kookt hij het kerstdiner voor de hele familie!
Lein vindt het prachtig dat hij nu een toekomst in de kunst heeft. "Ik ben altijd wel creatief geweest maar ik heb er nooit over gepeinsd om kunstenaar te worden... dat kwam gewoon niet in je hoofd op", besluit hij ons gesprek.

Het werk van Lein Kaland is ook te zien op zijn website www.kalandbeeldeninhout.nl

Lein Kaland bezig met ander werk: nieuw tuig voor de Westkappelse heiploeg; foto K. Minderhoud

LUNCHROOM RESTAURANT
Pannen & KOEKEN

RAAM DECORATIE zeeland
Westkapelle | 06-15437594 | www.raamdecoratiezeeland.nl

De Kriekel in beeld

door Jan Kaland

Door de weelderige vegetatie kan het niet komen en evenmin door de imposante architectuur, maar toch spreekt de plek waar de dijk en de Krekelstraat elkaar raken tot veler verbeelding. Kijk maar naar de foto's, ansichtkaarten, schilderijen en tekeningen die hier allemaal zijn gemaakt.

Krekelstraat 1905; collectie Stichting Cultuurbehoud Westkapelle

De Krekelstraat, in Westkapelle kortweg de Kriekel, was heel lang de noordwestelijke grens van het dorp. Kenmerkend voor het straatje was de forse verbreding bij de dijk met tussen de huisjes een 'groentje'. Waar de naam vandaan komt is onduidelijk, misschien lag hier ooit door instromend zeewater een kleine kreek, maar echt aanknopingspunten daarvoor zijn er niet. De naam sprak wel aan in Westkapelle want hij werd ook uitgeleend aan de nabijgelegen oprit naar de dijk, de 'Kriekelslaege'. Het noordelijkste paalhoofd op de dijk vòòr het ijzeren torentje, dat ongeveer in het verlengde van de Krekelstraat staat, is een begrip onder de naam 'Kriekel 'ôôd'.

De oudste bekende afbeelding is de hierboven afgedrukte ingekleurde ansichtkaart uit 1905. Te zien zijn de voor Westkapelle karakteristieke dijkwerkershuisjes met als extra bescherming tegen de noordse kou een 'dricht' grond tegen de noordgevel. Nee, de notabelen van Westkapelle woonden hier niet. Geen hout meer in de schamele hut, geen vuur, geen stukje brood. Je voelt door dit plaatje bijna de 19e-eeuwse ontberingen. De jonge vrouw in klederdracht en het kind op voorgrond zijn geïdentificeerd als Neeltje de Pagter- Lievense (1888-1981) en haar broertje Johannes Lievense (1902-1979), de later als Jo Tjip op het dorp bekend fietsenmaker en taxiondernemer.

Albert Dupré, Meisje in Krekelstraat, olieverf op paneel, 1907

In het verlengde van de Krekelstraat kronkelde de nog nagenoeg onbebouwde Noordweg het buitengebied in. Later werd dit weggetje als 't Hout onderdeel van de bebouwde kom.

Enkele jaren na het maken van deze foto werd dezelfde locatie vereeuwigd door de Franse kunstenaar Albert Depré, waarover elders in dit blad meer te lezen valt.

Het meisje in klederdracht op het Kriekelplantsoen lijkt geportretteerd naar het eenzame kind uit het liedje 'Aan d' oever van een snellen vliet', dat weende en schreidde van verdriet, het gras van tranen nat. Want de entourage oogt wat unheimlich, de huisjes en het meisje zijn omringd door een woeste ledigheid. Opvallend is het uitbouwtje aan de voorgevel van een van de huizen en ook de 'êêmienge' bij het rechtse huis, die ook op de ansichtkaart te zien zijn.

Een afbeelding van een meer panoramisch karakter is een tekening van de Nederlandse kunstenares Lucie van Dam van Isselt (1871-1949).

Zij was een van de schilders van de Domburgse kunstscene in het eerste kwart van de 20e eeuw. Ze was een nicht van de bekende schilderes Mies Elout-Drabbe en via haar was ze kind aan huis bij diverse op Walcheren werkzame kunstenaars. Ze woonde zelf van 1907 tot 1933 in Veere. Enkele malen werd ze door Jan Toorop geportretteerd.

In de zomer van 2018 kwam Lucie van Dam in het nieuws toen het Marie Tak van Poortvlietmuseum in Domburg een door haar in 1933 beschilderde wieg ten geschenke kreeg.

Haar werk bestond aanvankelijk vooral uit getekende landschappen en stadsgezichten.
In Veere kreeg ze kennis aan de Belgische impressionistische schilder Théo van Rijsselberghe en dat had een sterke invloed op haar werk. Nadat ze in 1911 Flora van Titiaan had gezien, een schilderij van een jonge vrouw met bloemen in de hand, ging ze zich richten op het schilderen van bloemen en kleine stillevens. Haar werk was regelmatig te zien op belangrijke tentoonstellingen en natuurlijk ook op de door Jan Toorop geïnstigeerde zomertentoonstellingen in Domburg.

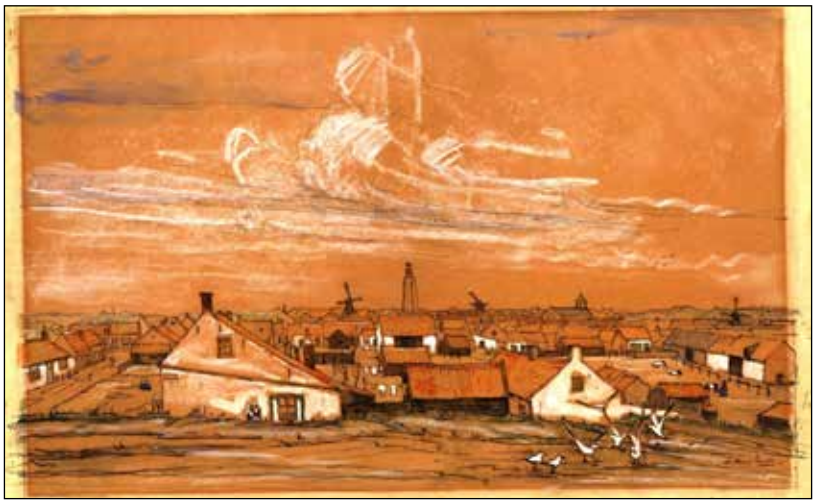

Lucie van Dam van Isselt, Gezicht op Westkapelle, tekening op papier ingekleurd met penseel en dekverf, 1891-1949, Teylers Museum Haarlem

Net als veel van het Domburgse collega's in art maakte Lucie om begrijpelijke redenen graag een uitstapje naar Westkapelle
Het panorama dat ze hier maakte is in het bezit van Teylers Museum in Haarlem. Het is een vrij ruw opgezette tekening die lijkt op een voorstudie voor een schilderij, maar wel met enkele leuke details.
Het dorpsgezicht is met roodbruine dekverf overgeschilderd. De hemel boven het dorp vertoont witte vegen. Moeten die wolken verbeelden of is het een onbedoelde beschadiging? Met die rode waas over het geheel treft ze wel het Westkappelse karakter, de impressie, gedomineerd door de zee van rode daken. De alomtegenwoordigheid van de zee drukt ze uit met enkele zeemeeuwen op de voorgrond. Met enkele kleine poppetjes weet ze ook de klederdracht in de voorstelling te brengen. De Krekelstraat is vrij gedetailleerd en heel goed herkenbaar weergegeven en ook de nu nog bestaande dorpsboerderij op de hoek Koestraat-'t Hout. De toren en de kerk tronen waarheidsgetrouw boven de huisjes uit. Op andere plaatsen neemt ze het niet zo nauw met de geografische werkelijkheid. De drie molens, die het silhouet van Westkapelle zo sterk bepaalden, moesten kennelijk op de voorstelling komen, waardoor de situering van de twee door de oorlog verdwenen molens ver verwijderd is van waar ze echt stonden.
Teylers Museum dateert het werk op 1891-1949. Dit is wel erg ruim. Gelet op de omslag in haar werk in 1911 zou je een datering vòòr dat jaar vermoeden. Maar de molen De Roos in het midden is met slechts twee wieken getekend. Deze molen verloor één van haar roeden door een storm in 1918, waarmee een datering omstreeks 1920 waarschijnlijker is.

Lange tijd veranderde er niet veel op dit gure maar pittoreske stukje Westkapelle. De foto's van vlak voor de oorlog, aan het begin en aan het eind van de wederopbouw tonen ons hetzelfde sfeerbeeld.

In de naoorlogse jaren was het hier een soort wildwest gebied en een uniek speelparadijs voor de kinderen, waar geen Disneyworld aan kan tippen. Het terrein naast de straat was een ideaal voetbalveld. Een bouwvallig schuurtje dat de oorlog had overleefd en met de lichtironische naam 'Het Paleis' diende als doel.
Maar zoals altijd kwam aan dat gejakker een eind. Met de verzwaring en verbreding van de dijk in de jaren 1985-1988 kwam de totale metamorfose. De vooroorlogse huisjes werden gesloopt en het brede stuk van de Krekelstraat werd overdekt door de dijk en de Nieuwe Dijkstraat. Het beeld en de sfeer veranderden radicaal.

Een kort Kriekeltje en een miniscuul stukje van het Kriekelplantsoen resteren. Maar het blijft een gewilde locatie voor het maken van een panorama van het dorp.

Ansichtkaart van de Krekelstraat ca. 1960; collectie Stichting Cultuurbehoud Westkapelle

Zeelandtools.nl
sterk in gereedschap
• Handgereedschappen • Elektrische gereedschappen • Slijpschijven
Olieproducten • Klimmaterialen • Lasapparatuur
GEDORE carolus makita BOSCH
Vroonwegeling 2 • Westkapelle

DOMINICUS
WESTKAPELLE - GOES - DORDRECHT - ROTTERDAM
www.dominicus.nl
HAARDEN TEGELS SANITAIR GEDENKTEKENS NATUURSTEEN

Culturele evenementen

Expositie Kerken van Westkapelle

Ondanks dat het Polderhuismuseum nog enige tijd gesloten is, blijft het museumcafé van woensdag t/m zondag geopend als ontmoetingsruimte en cultureel centrum.
In de komende maanden is hier een tentoonstelling te bewonderen over de geschiedenis van de kerken in Westkapelle, met veel nieuwe informatie en beelden, die een nieuw licht werpen op de geschiedenis van Westkapelle in het algemeen en het kerkelijk leven in het bijzonder. De tentoonstelling kon worden opgezet dankzij een uniek samenwerkingsverband tussen alle in Westkapelle bestaande kerken.

Zing maar mee

Natuurlijk kunt u zich ook in 2019 laven aan het Westkappelse levenslied. De Zing-maar-mee-avonden, onder begeleiding van zangers en een accordeon zijn op 24 januari in De Fontein, 21 februari in het Kasteel van Batavia, 21 maart Bij de Koster en 27 april in 'Westkapelle Herrijst'. Aanvang telkens 19.30 uur.

Nieuwjaarsgala OKK

Vorig jaar introduceerde de brassband OKK een nieuwjaarsgalaconcert, met vleugjes Wener Philharmoniker en André Rieu, maar verder geheel in de OKK-stijl.
In 2019 viert OKK zijn 111-jarig bestaan en als kick-off van dit jubileumjaar is er opnieuw een Nieuwjaarsgala, op zaterdag 19 januari 2019, 19.30 uur in 'Westkapelle Herrijst'.
Onder leiding van Cora Dellebeke brengt OKK, zoals dat hoort bij een nieuwjaarsconcert, lichtklassieke, romantische muziek uit het Weense repertoire. Maar u zult kunnen horen dat bij OKK niet alleen Wasschappels en Wiener Blut door d' aderen vloeit, maar dat het in alle opzichten een concert met 'wereldmuziek' is.
We beleven die avond ook de première van het speciaal voor het 111-jarig jubileum door Stefan Knuijt gecomponeerde muziekstuk 'Van den oudsten toet de guus', waarmee componist en orkest een ode brengen aan de Westkappelse muziek- en zangcultuur.

PROFCOM-IT
Voor alles op computergebied!
Torenstraat 34
4361CV Westkapelle
0118-572249
info@profcom-it.nl
www.profcom-it.nl
Computers en toebehoren - PC- en laptopreparatie
Systeem- en netwerkbeheer

S C W Stichting Cultuurbehoud Westkapelle

Roedeldieda ?

Op de foto met reclame voor Delfia zuivelartikelen, geplaatst in het vorige nummer, kregen we enkele interessante reacties.

Diverse meisjes op de foto zijn geïdentificeerd en als datering kunnen we 1925 aanhouden. De foto is waarschijnlijk gemaakt in opdracht of met medewerking van de Westkappelse winkelier Lourus Brasser (1901-1971), de grondlegger van de huidige Spar-supermarkt. Hij stond bekend als Lou van Jôôp van Lou, maar had ook de bijnaam Lou Kaas, een verwijzing naar de zuivelartikelen waarin hij gespecialiseerd was. Volgens een van de reacties zou Lou ook de man op de foto zijn, maar dat is om meerdere redenen wel te betwijfelen.
Op de foto staat slechts één meisje in burgerkleren. Haar naam weten we niet, maar we kwamen er achter dat zij een vluchtelinge was uit Hongarije, waar het de eerste jaren na de 1e Wereldoorlog niet best toeven was. Het meisje verbleef bij de familie van aannemer Johannes Dekker in de Zuidstraat. De aanwezigheid van Hongaarse kinderen in Westkapelle inspireerde hoofdonderwijzer Pieter de Vos waarschijnlijk tot het schrijven van het schone en nu nog regelmatig gezongen lied Roedeldieda, over een ontmoeting met een onverstaanbaar meisje. Hierin komt de strofe voor 'Misschien was zij geen Hollands kind en sprak z' een vreemde taal'. Roedeldieda zou een verbastering zijn van een Hongaarse tekst.
Aanvullende informatie graag naar
info@westkapellecultuurbehoud.nl

DE FONTEIN
Brasserie Vistaria
Markt 73
4361 AE Westkapelle
0118-571375
www.brasseriedefontein.nl

HOOFDSPONSOR:
evansighem.nl
betonboren
betonzagen
sleuvenfrezen
vloerenschuren
Jakob Brasserstraat 21
4361AV Westkapelle
GSM 06 2002 3600
Fax 0118 57 2028